

**Učebné osnovy inovovaného školského vzdelávacieho programu – predmet:
Náboženská výchova/Náboženstvo - Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku**

1.

Názov predmetu	Náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Štvrtý
Škola (názov, adresa)	Základná škola Martina Kukučina, SNP 1199/36, 02601 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelávania	Primárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Iné	Štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v primárnom vzdelávaní plní dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti mladého človeka a jeho myslenia. Prostredníctvom zvesti Božieho Slova umožňuje spoznávať Trojjediného Boha, zjaveného v Písme Svätom a tým rozvíja duchovný svet žiakov. Žiaci sa, na základe biblických príbehov, oboznamujú s postavou Ježiša Krista a jeho konaním, čo má slúžiť ako vzor aj pre ich konanie. Na základe biblických príbehov, spoznávania biblických udalostí a konkrétnych vedomostí si tak budujú vlastné poznanie Božej existencie, ktoré im umožňuje aktívne participovať na živote Božieho ľudu a pod pôsobením Slova a Ducha stvárňovať svoj život. Tento predmet ich vedie k aktívnemu zapájaniu sa do života rodiny, cirkvi i spoločnosti, v ktorej žijú. Poslaním tohto predmetu je napomôcť žiakom v hľadaní správnej cesty a orientácie v živote, hľadaní jeho zmyslu a aktívnemu poznaniu Božieho plánu záchrany vo viere v Pána Ježiša Krista.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu je prehĺbiť svoj vzťah s Pánom Bohom a s ľuďmi; získať záujem o Slovo Božie – Bibliu, modlitbu, duchovnú pieseň a aktívny kresťanský život v cirkvi. Žiak si osvojuje základné biblické pojmy, príbehy a poznatky z Božieho slova; získava základy kresťanskej viery v Trojjediného Pána Boha; nadobúda vzťah k prírode ako k Božiemu stvoreniu a je motivovaný k zodpovednosti. Učí sa akceptovať vlastnú osobnosť a rešpektovať osobnosť druhých ľudí. Žiak by mal nadobudnúť schopnosť orientovať sa v zložitých morálnych, sociálnych a politických situáciách, rozlišovať dobré a zlé konanie; pocítiť potrebu angažovať sa za spoločné dobro v cirkvi a v spoločenstve, v ktorom žijú.

Všeobecný cieľ: Na základe biblických poznatkov viesť žiakov 4. ročníka náboženskej výchovy k osvojovaniu si kresťanských princípov, hodnôt a postojov k životu.

Špecifické ciele:

a) vzdelávacie

- zapamätať si znenie článkov Všeobecnej viery kresťanskej - VVK
- vie zrekapitulovať okolnosti narodenia a utrpenia Pána Ježiša
- rozumie poslaniu, ktoré mal Ježiš Kristus na tejto zemi
- vysvetliť, v čom je víťazstvo vzkrieseného Pána Ježiša
- vysvetliť obsah misijného príkazu
- charakterizovať Bibliu, vyjadriť jej odkaz pre nás
- vie vyhľadať zadané verše v Biblii a niektoré vie aj naspamäť
- vyrozprávať udalosti vydania Dekalógu, pamätať si znenie 10 Božích prikázaní
- vysvetliť význam prikázaní a uviesť príklad
- charakterizovať modlitbu a jej hlbší zmysel
- vie reprodukovať Modlitbu Pánovu, vymenovať Božie mená a vysvetliť ich význam

b) výchovno-vzdelávacie

- žiak vníma Boha ako Stvoriteľa, uvedomuje si potrebu záchrany v Ježišovi Kristovi
- pozná príbeh zoslania Ducha Svätého, Jeho pôsobenie a činnosť

- vníma sa ako súčasť veľkej Božej rodiny – cirkvi
- uvedomuje si zodpovednosť za iných, potrebu slúžiť v cirkvi a spoločnosti
- snaží sa napodobňovať konanie Ježiša Krista
- chápe dôležitosť Biblie pre život človeka, získava zručnosť v orientácii v Biblii
- rozumie Božiemu zákonu a prikázaniam ako návodu na šťastný a kvalitný život
- učí sa vnímať rôzne situácie, v ktorých sa môžu nachádzať rozliční ľudia, neodsudzuje ich konanie
- uvedomuje si dôležitosť správnych hodnôt a snaží sa varovať zla v okolí a vo vzťahoch
- vie, že skutočná sláva a moc patrí Bohu, chápe hodnoty Božieho kráľovstva

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie komunikačné

- formuluje svoje myšlienky a vie ich aj vyjadriť
- učí sa komunikovať v modlitbe
- chápe význam komunikácie
- objavuje formy komunikácie medzi Bohom a človekom
- vie prerozprávať biblický príbeh
- učí sa pýtať, uplatňuje komunikačné zručnosti predchádzajúce konfliktom
- preberá zodpovednosť za svoje komunikačné správanie

Kompetencie k riešeniu problémov

- vie na koho sa môže obrátiť pri svojich problémoch
- dokáže na určitej úrovni riešiť svoje problémy
- snaží sa o rozmýšľanie o konaní jednotlivých ľudí
- navrhuje riešenia z kresťanského pohľadu
- uvedomuje si potrebu lásky pri riešení ľudských ťažkostí

Kompetencie sociálne a personálne

- podieľa sa na vytváranie príjemnej atmosféry v triede a skupine
- vníma svoje správanie a uvedomuje si svoju jedinečnosť
- má pozitívny vzťah k sebe a svojim blíznym a snaží sa spolupracovať s druhými ľuďmi
- oceňuje dôležitosť rodiny a vzťahov v rodine
- spolupracuje vo dvojiciach a v skupine
- ovláda a riadi svoje konanie, váži si seba aj druhých
- oceňuje skúsenosti druhých ľudí a zvažuje ich konanie

Kompetencie k učeniu sa

- dokáže tvorivo myslieť
- vie sa naučiť znenie Viery všeobecnej kresťanskej
- oboznamuje sa s príbehmi Novej a Starej zmluvy
- učí sa orientovať v Biblii, pracovať s textom a rozumieť mu
- rozumie symbolickému vyjadrovaniu sa reči Biblie
- prejavuje ochotu ďalej poznávať a študovať

Kompetencie existenciálne

- vie oceniť zmysel modlitby
- rozvíja vlastné svedomie
- chápe zmysel života a pozitívne hodnotí svoj život
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov, priateľstva, rodiny, manželstva a pod.
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov
- objavuje zlomové situácie v živote človeka, zmysel lásky a porozumenia
- preberá zodpovednosť za svoje konanie

Kompetencie pracovné

- vytvára si pracovné návyky a prácu prijíma pozitívne
- dokáže si stanoviť ciele a zvládnuť ich

Kompetencie občianske

- uvedomuje si zodpovednosť za iných
- pozná rôzne povolania a pomáhajúce profesie a vníma ich dôležitosť v rámci spoločnosti
- nadobúda pozitívny vzťah k iným ľuďom

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Človek a hodnoty – náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku			
V Koho verím	Rozprávanie biblických príbehov, vysvetľovanie, opis, dramatizácia, skupinové a zážitkové vyučovanie	Práca s učebnicou, Bibliou, práca s flashcardom, videopríbehy, flanelograf práca s pracovnými listami	individuálna práca pomocou pracovného zošita a učebných pomôcok, práca vo dvojiciach, v skupinách, prezentácie, projekty, zábavné opakovanie, puzzle, kvízy, tajničky, hry
Boh nám dáva svoje Slovo			
Dekalóg			
Pane, nauč nás modliť sa!			

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Človek a hodnoty – náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica...)
V Koho verím	Chlieb náš každodenný Náboženská výchova pre 4. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo	Notebook, Dataprojektor CD prehrávač DVD prehrávač Edukačné záznamy	Biblia, Obrázky Flashcard, DVD nosiče farebné papiere grafický materiály	Internet, školská knižnica, odborné časopisy, televízne kanály
Boh nám dáva svoje Slovo				
Dekalóg				
Pane, nauč nás modliť sa!				

7. Hodnotenie a klasifikácia

Hodnotenie predmetu

Hodnotenie výchov na prvom stupni má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície, vynaložené úsilie. Nehodnotíme len výsledok činnosti, ale celý proces a prístup žiaka k činnostiam z hľadiska tvorivosti, uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov, otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení, cieľavedomosť, snahu, spokojnosť dieťaťa s vlastným výkonom, jeho záujem o sebavyjadrovanie. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s predchádzajúcimi výkonmi pred porovnávaním s výkonmi iných žiakov. Snažíme sa hodnotiť pozitívne, zlá známka by mohla dieťa demotivovať, potlačiť jeho túžbu o sebavyjadrenie.

Stupeň 1 (výborný) Žiak je iniciatívny a tvorivý, schopný uplatniť vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, vie vyjadriť veku primerané postoje, ovláda zručnosti podľa požiadaviek ročníkových kompetencií a štandardov na vynikajúcej úrovni. Žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky z činnosti a ich výsledky, preukazuje vedomosti z danej oblasti primerane edukačným úlohám v danom ročníku, dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a výkonom iných.

Stupeň 2 (chválitebný) Žiak je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý, vie vyjadriť veku primerané postoje, s pomocou učiteľa ovláda zručnosti podľa požiadaviek ročníkových kompetencií a štandardov, na základe podnetných otázok dokáže vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity. Snaží sa chyby a nedostatky odstrániť.

Stupeň 3 (dobrý) Žiak realizuje edukačné úlohy len priemerne, slabo prejavuje záujem a toleranciu, nerozširuje svoju flexibilitu, podlieha stereotypom a predsudkom a s ťažkosťami aplikuje získané kompetencie a poznatky. Svoje názory, vedomosti a pocity vyjadrí len s ťažkosťami, Nedostatky vo svojej práci dokáže opraviť alebo odstrániť s pomocou učiteľa.

Stupeň 4 (dostatočný) Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, chýba mu záujem a tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, podlieha stereotypom a predsudkom a s veľkými ťažkosťami aplikuje získané kompetencie a poznatky. Svoje názory, vedomosti a pocity nevie vyjadriť. Nedostatky vo svojej práci nedokáže a nemá snahu opraviť ani s pomocou učiteľa.

Stupeň 5 (nedostatočný) Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o aktivity v danom predmete, neguje vyučovací proces. Poznámka: Neodporúčame používať stupeň nedostatočný v celkovom hodnotení žiaka, v čiastkovom hodnotení len vo výnimočných prípadoch.

Hodnotenie previerok a didaktických testov

100 – 90%	1
89 – 75%	2
74 – 50%	3
49 – 30%	4
29 – 0%	5

Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami CPPPaP. Žiak, ktorý z dôvodu zdravotného znevýhodnenia postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, je hodnotený podľa individuálnych kritérií, čo má potom uvedené v doložke na vysvedčení.

Hodnotenia žiakov počas dištančného vzdelávania

Hodnotenie žiakov počas dištančného vyučovania sa podriaduje vždy konkrétnemu usmerneniu na hodnotenie žiakov základných škôl v čase mimoriadnej situácie spôsobenej prerušením vyučovania v školách vydaným ministerstvom školstva a zároveň posúdeniu a zváženiu všetkých okolností členmi MZ spoločenskovedných predmetov.

MZ spoločenskovedných predmetov v rámci možností v danej situácii zabezpečí, aby žiaci mali možnosť dosiahnuť postačujúce portfólio podkladov na hodnotenie. Rozsah portfólia si určí učiteľ v každej triede zvlášť s prihliadnutím na individuálne možnosti jednotlivých žiakov a priebežne o ňom žiakov informuje prostredníctvom EduPage. Do portfólia sa zahŕňa najmä vypracovanie zadaných domácich úloh a odoslanie na kontrolu v určenom termíne, práca na projektoch, aktívna účasť na online hodinách.

Ak budú vytvorené podmienky na dosiahnutie tohto cieľa, žiaci budú hodnotení známkami v súlade s kritériami uvedeného hodnotenia.

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka. Počas ich adaptačného obdobia (dve hodnotiace obdobia) v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka budeme pri ich hodnotení a klasifikácii postupovať podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

8. Obsah vzdelávania

Oblasť: **Človek a hodnoty**

Predmet: **Náboženská výchova - evanjelická**

Ročník: **štvrtý**

Počet hodín v ročníku: **1 hodina týždenne (ŠVP), spolu 33 hodín**

Tematický celok	Výkonový štandard (nahradza cieľ)	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
1. V Koho verím	<ul style="list-style-type: none"> - pamätajú si znenie 1. článku VVK, - sformulujú, čo znamená Stvoriteľ neba i zeme, - pamätajú si znenie 2. článku VVK, - vysvetlia pojem Ježiš – Boží Syn, - uvedú prorokov, ktorí predpovedali príchod Pána Ježiša, - zrekapitulujú okolnosti narodenia Pána Ježiša, - vyrozprávajú príbeh utrpenia Pána Ježiša, - vysvetlia, v čom je víťazstvo vzkrieseného Pána Ježiša, 	<p>Všeobecná viera kresťanská (ďalej len VVK)</p> <p>1. článok VVK</p> <p>2. článok VVK</p> <p>proroctvá o Ježišovi</p> <p>narodenie Ježiša</p> <p>utrpenie, smrť a vzkriesenie Pána Ježiša</p> <p>poslušnosť, obeť</p> <p>Spasiteľ - vykúpenie</p> <p>hriech a smrť</p> <p>vstúpenie do neba</p> <p>misijný príkaz</p> <p>Radca – Duch Svätý</p>	7. hod	<p>ENV</p> <p>OZZ</p> <p>OSR</p> <p>MUV</p> <p>REV</p> <p>MEV</p> <p>TPaPZ</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - sformulujú, prečo je Pán Ježiš našim Spasiteľom, - vysvetlia obsah misijného príkazu, - pamätajú si znenie 3. článku VVK, - opíšu zoslanie Ducha Svätého a prejavy jeho prítomnosti, - charakterizujú cirkev a jej službu, - vysvetlia, čo je hriech, jeho pôsobenie na nás, - vyjadria význam odpustenia, - reprodukurujú učiteľovo rozprávanie o večnom živote 	<p>ovocie Ducha v nás cirkev ako spoločenstvo veriacich, služba uzdravenie večný život</p>		
2. Boh nám dáva svoje Slovo	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizujú Bibliu, - vyjadria odkaz Biblie pre nás, - vyhľadajú zadané verše v Biblii 	<p>Biblia Božie slovo v našom živote</p>	2. hod	<p>MUV REV</p>
3. Dekalóg	<ul style="list-style-type: none"> - vyrozprávajú udalosti vydania Dekalógu, - pamätajú si znenie 10 Božích prikázaní, - vysvetlia význam 1. a 2. prikázania, - uvedú príklady modiel, - porovnajú, ako máme a nemáme používať Božie meno, - vysvetlia význam 3. a 4. prikázania, - obhája potrebu zúčastňovať sa služieb Božích, - opíšu ideálny vzťah detí a rodičov, - vyjadria, ako súvisí ochrana telesného a duševného zdravia s 5. prikázaním, - obhája potrebu manželskej vernosti a dôsledky nevernosti, - charakterizujú krádež a jej dôsledky, - diskutujú o pravdovravnosti, ohováraní a klamaní, - navrhnú spôsob riešenia konfliktov, - vysvetlia súvis 9. a 10. prikázania so 6. a 7. prikázaním, 	<p>Mojžiš, dosky zákona, Sinaj poznánie Božej vôle a poslušnosti prikázania modla Hospodin – Jahve, horiaci krík, Božie meno medený had – Kristov kríž sviatočný deň rodičia a deti úcta k životu, šikanovanie, závislosti, nepozornosť neopatrnosť sebestvo pravdovravnosť, klamstvo krádež, chamtivosť závisť Elizeus Géchází</p>	10. hod	<p>OZZ OSR MUV REV TPaPZ ENV MEV</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadria súvis našej neposlušnosti s Božou milosťou, - porovnajú dva typy záchrany (medený had a Pán Ježiš Kristus) 			
4. Pane, nauč nás modliť sa!	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizujú modlitbu a jej hlbší zmysel, - reprodukujú Modlitbu Pánovu, - vymenujú Božie mená a vysvetlí ich význam, - opíšu vzťah človeka k Pánu Bohu ako k nebeskému Otcovi, - určia, skrze koho prichádza k nám Božie kráľovstvo, - vysvetlia, ako sa deje Božia vôľa, - vymenujú, čo všetko znamená „chlieb každodenný“, - obhája dôležitosť odpúšťania iným, - vysvetlia na príkladoch, čo je pokušenie a čo zlo, - navrhnú spôsoby, ako odolávať zlu a bojovať proti nemu, - priradia skutočnú moc a slávu Pánu Bohu, - vysvetlia význam slova amen. - vysvetlia, ako sa deje Božia vôľa, - vymenujú, čo všetko znamená „chlieb každodenný“, - obhája dôležitosť odpúšťania iným, - vysvetlia na príkladoch, čo je pokušenie a čo zlo, - navrhnú spôsoby, ako odolávať zlu a bojovať proti nemu, - priradia skutočnú moc a slávu Pánu Bohu, vysvetlia význam slova amen. 	<ul style="list-style-type: none"> modlitba modlitba Pánova oslovenie - Božie meno úcta, rešpekt prosby Božie kráľovstvo Zacheus odpustenie zmena života pokúšanie diabol, zlo vo svete vítazstvo dobra hodnoty Božie kráľovstvo 	10. hod	<ul style="list-style-type: none"> REV OZZ OSR MUV MEV

Prierezové témy:

OSR - osobnostný a sociálny rozvoj

MDV- mediálna výchova
MUV- multikultúrna výchova
OZO - ochrana života a zdravia
ENV - Environmentálna výchova
DOV - Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
RLK - Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
VMR - Výchova k manželstvu a rodičovstvu
FIG – finančná gramotnosť
Boj proti obezite
Čitateľská gramotnosť

Vypracoval a aktualizoval: Mgr. Ján Gallo, september 2022